

Posudek diplomové práce

Tereza Kozáková: Čínsko-venezuelské vztahy v oblasti energetické politiky

Tereza Kozáková se ve své diplomové práci rozhodla věnovat energetickým vztahům mezi ČLR a Venezuelou za vládnutí prezidentů Cháveze a Madura. Práce si bere jako svůj teoretický základ teorii komplexní vzájemné závislosti. Autorka v práci nejprve popisuje používanou teorii, přičemž následně rozebírá podrobněji vývoj čínsko–venezuelských vztahů (zejména v oblasti energetické spolupráce) od roku 1999 do současnosti. Poslední kapitola pak nabízí komparaci těchto dvou period moderní venezuelské historie. Hlavní cílem práce je analyzovat typ vzájemné závislosti mezi Venezuelou a ČLR a rozebrat jeho politické, popřípadě jiné dopady.

Práce je logicky strukturována a je psána čtivým, leč kultivovaným jazykem bez častého výskytu jazykových pochybení. Obecně lze také souhlasit s autorčiným záměrem komparovat čínsko-venezuelské vztahy v období vlády Cháveze a Madura pomocí kritérií komplexní interdependence, jak to popisuje v teoretické části práce. Tento postup potenciálně skýtá mnoho hodnotných vhledů do bilaterálních vztahů a také obecněji ekonomického a politického působení Číny v Latinské Americe. Také musím ocenit autorčin vzhled do detailů čínsko-venezuelských vztahů, jak jsou v detailu popsány v kapitolách dvě a tři. Práce disponuje dobrým výběrem odborné literatury na zpracovávané téma. V práci je citována řada aktuálních a analyticky fundovaných zdrojů, výjimkou je dosti omezený počet aktuálních prací týkajících se konceptu soft power a čínské zahraniční politiky.

K předkládané diplomové práci mám následující výtky:

- a) V práci absentuje hlubší práce s teorií. Autorka nepředkládá žádné teze, které by měly na základě vybraného teoretického rámce o čínsko-venezuelských vztazích platit a které by práce následně zkoumala. Výběr samotné teorie není čtenáři rovněž zcela čtenáři, není tak zřejmé, proč byla vybrána právě teorie komplexní vzájemné závislosti. To je o to důležitější, že v současných debatách ohledně energetické bezpečnosti a působení čínských energetických společností ve světě se používají často jiné přístupy. V práci však diskuse ohledně současných debat politických aspektů energetické spolupráce chybí.

- b) Autorka několikrát zmiňuje, že růst závislosti Venezuely na Číně má politické implikace, nijak zvlášť je ale nerozebírá. To se zdá být o to palčivější, že práce je téměř výlučně zaměřená na Venezuelu a o čínských důvodech a proměnách její zahraniční politiky za poslední dekády se dozvídáme pouze málo. Přitom v odborných kruzích se roky debatuje o akutnosti tzv. dluhové pasti nebo například o skutečné povaze čínské podpory chavistickému a později madurovskému režimu.
- c) Spojení soft power a energetické politiky (či spolupráce) není opět zcela objasněno. Autorka sice deklaruje, že koncept soft power nám umožní mimo mocenské vztahy lépe pochopit čínsko-venezuelské vztahy, ale hlubší důvod zapojení soft power do výzkumu vyjma jistého „rozšíření záběru“ analýzy je nejasný. Část čínských financí směřujících do Venezuely lze jistě chápat jako snahy Číny o zvýšení své prestiže v této zemi, většina investic ve Venezuele však může být stěží chápána tímto způsobem.
- d) Bylo by pro čtenáře přehlednější, pokud by grafy, obrázky a tabulky byly nějak pojmenovány, nikoliv pouze očíslovány.
- e) Práce nijak nezmiňuje, jestli existují podobné asymetrické vztahy mezi ČLR a jinými zeměmi, což by čtenáři přineslo cenné informace, ze kterých by mohl odvodit, zda čínsko-venezuelské vztahy jsou případem čínských asymetricky budovaných bilaterálních vztahů, či zda jsou v globálním srovnání naopak jedinečné.

I přes výše zmíněné výhrady práce splňuje všechny základní požadavky kladené na diplomové práce a já ji proto doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 25. 5. 2020

Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.